

ПРОВЕДЕННЯ ДИТЯЧИХ ШАХОВИХ ТАБОРІВ ЯК МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ

2021 рік видався дуже напруженим як для дітей, так і для їх батьків. Всі чекали цього літа. Зараз, прийшла пора, коли пом'якшені карантинні обмеження і юні шахісти будуть відпочивати та вдосконалювати свою майстерність. Зараз непроста ситуація для всіх організаторів дитячого відпочинку. Це складний період, але найбільше він позначиться на тих, заради кого ми працюємо – це діти, які чекають відпочинок та літо. Для них табір – це місце відпочинку, дитинства, це маленький світ, де народжується дружба, довіра, любов до життя.

Мета даної статті розкрити необхідність проведення шахових дитячих літніх таборів для оздоровлення та вдосконалення майстерності юнаків і дівчат, дітей що займаються шахами. Показати переваги для батьків, яким буде спокійніше, якщо їх дитина буде перебувати в тематичному таборі, під наглядом педагогів, тренерів, аніматорів.

Працюючи над цим матеріалом, ми ретельно вивчали досвід провідних шахових клубів та шкіл, які проводять такі літні табори.

Львівська шахова академія буде проводити літній табір в Карпатах (селище Славське Сколівського району Львівської області). У таборі планується три зміни. Під час кожної зміни професійні тренери: міжнародний гросмейстер Назар Фірман, заслужений тренер України Володимир Грабінський, міжнародний майстер з шахів Дмитро Семенов, будуть проводити навчально-тренувальні шахові заняття у різних групах, зважаючи на рівень підготовки кожної дитини. Усі діти, від початківців до розрядників та кандидатів у майстри спорту з шахів, зможуть підвищити свої вміння та навички. Велика увага приділяється організації дозвілля дітей. Різноманітні спортивні ігри, інтелектуальні квести, походи та прогулянки допоможуть дітям краще розкрити свій потенціал та знайти впевненість у своїх можливостях [1].

В клубі Львівської шахової академії на Сихові і на вулиці Варшавській вже шостий рік поспіль юні шахісти весело та з користю проведуть час у денному літньому таборі. В таборі проходять інтенсивні шахові заняття п'ять разів на тиждень по 6-12 годин щодня [2]. Окрім того для дітей проводяться розвиваючі та психологічні ігри та завдання.

Тренери Київського шахового клубу «Гамбіт» в другу декаду червня вирішили поєднати відпочинок і заняття дітей в шаховому таборі з участю в дитячому шаховому турнірі «Рибаківка-2021», що у Запорізькій області. Табір і турнір будуть проходити в пансіонаті «Чорномор» у сосновому бору. З дітьми в таборі будуть працювати: заслужений тренер України, міжнародний майстер Роман Хасцький, кандидат у майстри спорту, практикуючий психолог Максим Андрушак, кандидат у майстри спорту, журналіст-альпініст Дмитро Крик, адміністратор клубу, фахівець-вихователь Алла Старенька, майстер спорту з шахів, знаний тренер «Гамбіту» Тетяна Костак. Як вважають тренери «Гамбіту»: «Гра і спілкування з шахістами свого віку і спортивного рівня з різних куточків України творчо збагачує. Виконання розрядів в таких змаганнях - це престижно і додає впевненості в своїх силах.» [3]. Безумовно, що при такому підході к справі викладацького складу діти покажуть дуже хороші результати. Шаховий клуб «Гамбіт» і шаховий клуб Батумі «Нона» уклали договір про співпрацю і разом проводять шахові збори з 10 до 17 липня 2021 року в Кобулеті. За ствердженням ініціаторки цього табору Тетяни Костак: «Діти зможуть не тільки розвинути свою майстерність під керівництвом кваліфікованих тренерів, а й набратися сил на весь новий навчальний рік»[4].

Дві зміни для самих наймолодших шахістів вирішив провести в місті Бучі Київської області центр творчого навчання KIWI [5].

Інший, але цікавий формат денного дитячого табору обрали в місті Краматорську Донецької області. Тренер шахового клубу імені Олександра Момота Андрій Корницький та психолог Наталя Чепелева вирішили провести в липні денний табір. В таборі, окрім занять з шахів, передбачені тренінги з емоційного інтелекту та емоційної стійкості. Це дасть змогу шахістам почувати себе більш впевнено на змаганнях та не пасувати перед труднощами, невдалими партіями або незручними суперниками. Недарма, шахова та психологічна підготовка в Краматорську вважається однією з кращих в країні.

Хочемо звернути увагу на туристичний шаховий табір, який організовує у місті Києві громадська організація «Бригантина». Табір розташовано в лісовій зоні біля Києва. Заняття шахами ведуть провідні тренери України: член збірної України, тренер олімпійської збірної Ігор Шепелев; міжнародний майстер, гросмейстер Олександр Зубарев; кандидат у майстри спорту, тренер з шахів, голова клубу Олександр Рибченко. Окрім занять з шахів, передбачені заняття туризмом під орудою майстра спорту зі спортивного туризму Людмили Рибченко та тренера Дмитра Русенка. З дітьми працюватиме професійний психолог Наталя Липка. Безумовно, це дає позитивний результат.

Отже, зробивши аналіз організації дитячих шахових таборів на території України, зазначимо.

По-перше, це зміна обстановки після одноманітних місяців навчання в школі та напружених тренувань, а в цьому році ще й після тривалого карантину, пов'язаного з COVID-2019. Це змога відпочити в рекреаційній зоні, вдихнути свіжого повітря, оздоровитись та набратись сил та гарних емоцій. Розважальні програми, творчі конкурси та ігри дозволяють дитині розкрити свої можливості та потенціал, дізнатись щось нове.

По-друге, це формування самостійності. Через відсутність щоденного нагляду батьків дитина вчиться приймати самостійні рішення. У дитячому таборі дитині надається така можливість, адже доводиться виконувати побутові справи самому, приймати самостійні рішення, це дозволяє дітям навчитися жити згідно з розкладом.

По-третє, це знайомство з новими людьми, новою місцевістю, тваринами, комахами, рослинами, відвідування незнаних місць, що сприяє кращому пізнанню природи, навколишнього світу, інших людей і самого себе. Відбувається соціалізація дітей. Оскільки в таборі відпочивають діти з різними інтересами і характерами, то тут, серед друзів, легко увійти в нове коло спілкування, розвинути комунікативні здібності і знайти однодумців. Навіть, діти, які не дуже люблять спілкування, легко вливаються в колектив і набувають нових друзів.

Нарешті, інтенсивна робота над шахами під керівництвом знаних шахістів і тренерів, безумовно дадуть свої плоди і в новому році ми відкриємо чимало нових імен у цій давній грі. Всі ці фактори від спільного перебування в таборі, поєднання різноманітної творчості, напруженої праці і спільної справи принесуть безсумнівну користь і сприятливо позначаться в новому навчальному році на успішності і самостійної роботи кожної дитини. На жаль, таборів зі шаховим змістом в Україні вкрай мало.

Використанні джерела:

1. <https://lviv.dityvmisti.ua/lvivska-shahova-akademija/litnij-shahovij-tabir/>
2. <https://www.facebook.com/chess.academy.lviv/posts/707529672997679/>
3. <https://club-gambit.kiev.ua/recreation/letnie-shahmatnye-kanikuly-s-gambitom-vseukrainskij-shahmatnyj-festival-rybakovka-2021-10-17-iyunya-2021/>
4. <https://club-gambit.kiev.ua/recreation/shahmatnye-kanikuly-gambita-v-gostepriimnoj-gruzii-kobuletti-10-17-iyulya-2021-goda/>
5. <https://kiwi-center.com/>